

ET

1.1 Vi behøver en ny verdens- og livsanskuelse

"Hvorfor lever vi? Har livet nogen mening? Er døden slutningen? Findes der nogen højere magt i tilværelsen? Hvis det findes, hvorfor forekommer livet så ind imellem grimt og meningsløst?"

Alle tænkende mennesker må stille sig sådanne spørgsmål mange gange i livet. En del godtager de traditionelle kristne svar. Andre anser kristendommen for uholdbar: "Videnskabens forskningsresultater har på vigtige punkter underkendt kristendommens verdensbillede, for eksempel skabelsesberetningen."

Mange har godtaget videnskabens verdensbillede som sit eget. Det er en ensidig materialisme. Som livsanskuelse kan det ikke give håb eller entusiasme for fremtiden. Det giver udtryk for: at mennesket bare er et intelligent dyr, som forsøger at hævde sig i tilværelsen; at menneskenes bevidsthed udelukkende er et produkt af hjernen og slukkes, når organismen dør; at vore drømme, idealer og værdier udelukkende er subjektive og ikke modsvares af en objektiv højere mening med livet; at universet styres af blindt virkende naturlove og er lige gyldig for aldrig så mange menneskers skæbne.

Vi har alle behov for at se en mening med tilværelsen. Mennesket lever ikke bare for at tilfredsstille sine fysiske behov. Det "spiser" også mening og kan dø af åndelig sult såvel som af fysisk. For at orke at leve og kæmpe for en bedre verden må det hente kraft fra en anden kilde end det materialistiske livssyn.

Vi behøver en ny verdens- og livsanskuelse. Dette er vigtigere end nogen ny teknisk opfindelse. En ny verdens- og livsanskuelse burde på samme tid kunde give positive, livsbekræftende værdier og en holdbar, fornuftig verdensforklaring. Sådanne kan hverken religionen eller videnskaben give. I længden vil mennesket ikke lade sig nøje med hverken en uintelligent tro eller en ensidig materialisme.

1.2 Overfysiske fænomener udvider verdensbilledet

Med naturvidenskaben har vi fået en umådelig viden om den fysiske, den synlige virkelighed. Samtidig har mange fremstående forskere erkendt, at videnskabens verdensbillede er stærkt begrænset. Der findes belæg for den tanke, at vi har udforsket kun en mindre del af virkeligheden og at den største del stadig er ukendt for os. Logisk set findes der altså intet der taler imod eksistensen af en virkelighed udover den fysiske. Tværtimod findes der mange slags fænomener, der ytrer sig i det fysiske men har sin årsag i andre energier end de kendte fysiske.

Lad os lave en oversigt over disse fænomener.

Telepati viser, at adskilte individer (også dyr og planter) har direkte psykisk forbindelse mellem sig. Information overføres mellem individer uden organismens sanser træder imellem.

Clairvoyance viser, at det er muligt at opfatte noget som – altid eller for tilfældet – ligger udenfor rækkevidde for sanserne, for eksempel på lang afstand. Med clairvoyance "ser" man endda andre former end de normalt synlige, for eksempel den psykiske atmosfære der omgiver alle levende væsener.

Udenomkropslig oplevelse kaldes det fænomen, når mennesker (normalt i en tilstand af kropslig bevidstløshed) har fornemmet, at de har forladt den bevidstløse organisme, har haft en bevidsthed uden for den og kunnet iagttage omgivelserne. Efter opvågning har de korrekt kunnet redegøre for, hvad der var sket i deres nærhed under den periode, hvor ingen kropslige sanser fungerede.

Psykometri er muligheden for direkte i bevidstheden at aflæse et objekts fortid som om dette var bevaret i en slags "naturens egen erindring".

Prekognition eller forudanelse (varsler, drømme) viser, at nogen del af vores bevidsthed har en bredere opfattelse af "nuet" og altså når længere ind i fremtiden end vor normale dagsbevidsthed gør.

Psykokinesi er evnen til at flytte eller på anden vis at påvirke genstande udelukkende ved psykisk kraft. En særlig slags er levitation, evnen til at lade ens egen krop svæve frit. Andre beslægtede fænomener er materialisation og dematerialisation, evnen til at fremkalde ting ud af det tomme intet respektive opløse dem.

Selv om en del af disse evner er usædvanlige, så er dette faktum ikke noget argument imod dem. Det viser blot, at de hos de allerfleste mennesker findes kun som potentiale. Ej heller er det et holdbart argument, at "de strider mod naturlovene". De strider kun mod vor nuværende, alt for snævre opfattelse af naturlovene. Levitation for eksempel er vel dokumenteret såvel i historien som i nutiden. Et af de mere kendte tilfælde er, da den italienske munk Giuseppe da Coppertino bogstavelig talt fløj i sin kirke foran en forsamling af blandt andre filosofen Gottfried Wilhelm Leibniz og hertugen af Braunschweig.

Telepati forekommer at være meget almindeligt, specielt mellem nærtstående individer, for eksempel mor og barn. At telepati ikke vækker særsomt opmærksomhed beror formentlig netop på dets almindelighed. Vi er helt enkelt ikke opmærksomme på i hvilke tilfælde vi tænker selv og hvor andre tænker i os. Man kan spørge sig selv om det ikke er sådan, at forståelse i virkeligheden har et betydeligt islæt af telepati, fælles og delt bevidsthed, og at mangel på forståelse delvis beror på udebleven telepati. Vi har vel også alle erfaringer fra sådanne fænomener som at fornemme menneskers venlighed eller det modsatte i form af "udstråling", uden at hverken ord eller blikke udveksles. Også dyrenes hjordadfærd og artinstinkt kan forklares med telepati.

At også udenomkropslige oplevelser er meget almindelige viser sig ved, at mange mennesker nu vover at tale åbent om deres erfaringer herom. Ikke mange har tidligere haft sjælsstyrke til at trose hånen fra både den offentlige menings og videnskabens side.

I denne sammenhæng findes der anledning til at sige nogle ord om den dogmatisme, som desværre i høj grad stadig misklæder videnskaben. At tro at man ved uden at have tingene undersøgt grundigt er dogmatisme. At vægre at undersøge noget med henvisning til at det "strider mod naturlovene" er dogmatisme. At afvise virkelighedens fakta med henvisning til at de ikke passer sammen med kendte hypoteser er dogmatisme af værste slags, at tro på sin egen alvidenhed og tro på at ingen nye opdagelser kan gøres, som kuldkaster de altid tilfældige dagshypoteser. I virkeligheden er videnskabens hele historie fortællingen om hvordan dårligere, mere begrænsede hypoteser stadig må vige for bedre, mere omfattende.

Sammenfatningsvis kan siges, at de overfysiske fænomener som netop er beskrevet, alle har en vigtig ting til fælles. De viser tydeligt, at selve psyken eller bevidstheden kan fungere betydeligt mere selvstændigt i forhold til den fysiske krop end hvad materialismen antager:

(1) Bevidstheden kan opfatte virkeligheden direkte, uden at den behøver anvende den fysiske krops sanser (clairvoyance, udenomkropslig oplevelse).

(2) Bevidstheden har betydelig større rækkevidde i tid og rum end sanserne (clairvoyance, psykometri, prekognition)

(3) Bevidstheden er ikke begrænset til et individ men kan deles med andre (telepati).

(4) Bevidstheden kan eksistere uafhængig af den fysiske krop (udenomkropslig oplevelse).

(5) Bevidstheden kan påvirke materien direkte (psykokinesi, levitation).

Hvis bevidstheden kan eksistere uafhængig af kroppen, burde den kunne overleve kroppens død. "Der findes ingen død" er jo hvad spiritualisterne hævder, og sagligt set findes der mere som taler for end imod den tanke. Spiritualismens fænomener med "meddelelser fra den anden

side" kan ikke altid forklares med bedrageri. Den spiritualistiske hypotese er ofte den bedste forklaring på fænomenet. Alligevel nærer mange tænkende mennesker en modvilje mod tanken om "livet i åndeverdenen" sådan som spiritualisterne skildrer det. Det er trivielt, fattigt på ånd, for menneskeligt. Men netop dette giver det ægthedsspræget. Hvorfor skulle mennesket blive ædlere og visere bare fordi det har forladt sin fysiske krop.

Spiritualismen giver os et nyt liv "på den anden side". Men dette får ikke meget mere mening end livet på jorden sådan som materialismen opfatter det. Et helt andet, bredere og mere positivt perspektiv giver den tanke, at livet er en skole for opnåelsen af erfaringer, til udvikling af bevidstheden. Men så er det ikke nok med et liv på jorden. Ideen om genfødsel, reinkarnation, er blevet stadig mere udbredt i de vestlige lande de seneste år.

En seriøs forsker, Ian Stevenson i de forenede stater, har undersøgt mennesker, der har sagt de husker tidligere liv. Han har dokumenteret adskillige tilfælde, der tyder på reinkarnation. Andre forskere har fortsat arbejdet.

Alt det som nu er nævnt er mere end nok til at underkende den ensidige materialismes verdensbillede. Det kan også tjene som en første indledning til en mere holdbar verdens- og livsanskuelse. En sådan anskuelse kommer til at dække en større del af virkeligheden. Den er en opfattelse, som giver bevidstheden en større og mere selvstændig plads i tilværelsen.

Der findes de som tror, at videnskaben langsomt og indefra sig selv vil udvikle dette verdensbillede. Men det nye verdensbillede findes allerede fuldt udviklet og har eksisteret i 2700 år.

1.3 Pythagoras skole

Dette verdensbillede kaldes hylozoik. Hylozoiken udformedes af Pythagoras, den kendte matematiker. Han ville med sin hylozoik lægge grunden til fremtidens videnskab. Hvor langt forud for sin tid han var, fremgår af, at det først er nu, at man begynder at kunne begribe hans system mere alment. Det er takket være dette, at den videnskabelige forskning er nået så langt, at den nu begynder at møde visse af hylozoikens grundprincipper. Thi medens videnskaben udelukkende beskæftiger sig med den fysiske virkelighed, beskriver hylozoiken først og fremmest den overfysiske virkelighed. Det er nemlig i denne, at årsagerne til det som sker i det fysiske findes. I fremtiden bliver en direkte forbindelse mellem videnskab og hylozoik mulig.

Pythagoras var altså flere tusinde år forud for sin tid. Dette forklares med, at han tilhørte et broderskab, hvor medlemmerne systematisk udviklede deres bevidsthed langt udover det normale menneskes begrænsning. "Kundskabsorganer", som endnu slumrer hos de fleste af os, vakte de dermed til fuld aktivitet. På den måde kunne de skaffe sig en suveræn kundskab om universet og mennesket, langt udover den nuværende videnskabs muligheder, der begrænses til, hvad der kan modtages gennem de fysiske sanser og deres forlængelse med instrumenter. Denne kundskab kaldes esoterik. Broderskabets medlemmer grundlagde kundskabsskoler i forskellige nationer, så snart disse havde nået en vis grad af civilisation. I denne forudsætning indgik, at i det mindste for en betydelig minoritet af folket skulle det lykkes at frigøre deres tænkning fra den traditionelle religion og begynde at stille fornuftige spørgsmål om livets mening og virkelighedens natur.

Pythagoras grundlagde 700 år før vor tidsregning en kundskabsskole på Sicilien, som da var en græsk koloni. Esoteriske skoler havde eksisteret i tusinder af år før Pythagoras tid. Det nye med hans skole var den systematiske og overskuelige måde at fremstille den urgamle kundskab, som alle ældre og yngre skoler havde tilfælles. Han forstod grækernes sans for konkret kundskab, videnskabelig metode og nøjagtighed.

Det er derfor at hylozoiken af alle esoteriske kundskabssystemer passer bedst for vesterlændinge med deres videnskabelige og filosofiske orientering, deres kærlighed til klare fakta og deres aversion mod flertydige symboler.

Hylozoiken har eksisteret i næsten tre tusinde år som en levende tradition, en vej til kundskab om verden og mennesket. Tusindvis af mænd og kvinder har fulgt denne vej. Endda i nyere tid har kundskaben været holdt hemmelig for dem udenfor skolen. Vi lever jo i en verden, hvor alt af virkelig værdi er truet, derfor også kundskab. Først i vor tid har en elementær hylozoik fået lov til at blive publiceret. Det skete i 1950, da "De vises sten" af Henry T. Laurency udkom. Denne bog fulgtes i 1961 af "Kunskaben om virkeligheden" af Laurency. Disse bøger er grundlæggende for alt hylozoikstudium i dag. Endnu er det meste af den hylozoiske viden upubliceret og sådan vil det være længe. Kundskaben om ellers ukendte kræfter i naturen og mennesket kommer også i fremtiden til at gives kun de få, til dem som overvandt alle fristelser til at misbruge den magt, som al virkelig kundskab giver.

1.4 Hylozoikens mentalsystem

Hylozoiken udgør et mentalsystem. Dermed menes et system, som mennesket kan fatte og anvende med sin mentale bevidsthed, sit intellekt og sunde fornuft. I spørgsmål som hører til verdensanskuelsen er følelsen ingen oplysningskilde og ingen vejleder. Kun fornuften kan i bedste fald afgøre om påståede fakta også er fakta, bedømme deres mulighed, troværdighed eller sandsynlighed.

Men det er ikke nok med fakta. Enkelte, indbyrdes usammenhængende fakta forvirrer mere end forklarer. Fakta må sættes i sammenhæng med hinanden og disse sammenhæng forbindes i endnu bredere sammenhæng, i system. Hvert tænkende menneske bruger systemer. Alt nyt det får kendskab til kæder det sammen med sin tidligere viden, indfører det i det system det allerede har og bygger videre på, bevidst eller ubevidst. Al fornuftig tænkning sker i systemer. Og dette sker fordi forståelsen altid går fra det almene til det enkelte, fra helheden til detaljerne.

Hylozoikens system gør det muligt at forene den stræben efter kundskab, som hos os i de vestlige lande i hundredvis af år har været opdelt i indbyrdes stridende retninger: religion, filosofi og videnskab. En sådan opdeling og indbyrdes strid er altid bevis på uvidenhed. Virkeligheden er én og kun en eneste. Derfor kan der findes kun en eneste rigtig virkelighedskundskab, en eneste holdbar verdensanskuelse. Livsanskuelser derimod findes der lige så mange af, som der er tænkende mennesker, eftersom hver og en har sit eget individuelle syn på, hvad han vil få ud af livet og hvad han er parat til selv at give tilbage.

Jo mere menneskeheden udvikles, desto større fællessyn kommer vi til at få, også i livsspørgsmålene. Dette fordi stadig flere vil indse, at livsanskuelsen bør bygges på grundlag af verdensanskuelsen, dens fakta om virkeligheden. For at vide hvordan det bør være, må man først vide noget om hvordan det faktisk er. Livsanskuelsen er vigtigere end verdensanskuelsen, da det er den der vejleder os i det praktiske liv, giver os vor retsopfattelse (opfattelse om ret og uret, det som vi normalt betegner med det uklare ord "moral"). Men det er netop i egenskab af kundskabsgrundlag for livsanskuelsen, at verdensanskuelsen har uanet betydning. Og der skal hylozoiken gøre sin indsats.

Hylozoikens verdensanskuelse beskriver tilværelsen som en enhed med tre sider eller aspekter: materie, bevidsthed og bevægelse. Alting er materie, som har bevidsthed (altid i nogen grad) og befinder sig i bevægelse. Materiens mindste, uforgængelige bestanddele er uratomerne. Livets mening er bevidsthedens udvikling i hver eneste uratom.

I alle levende væsener findes et uratom, som er tilstrækkelig udviklet til at være den centrale individuelle bevidsthed i dette væsen. Naturens forskellige riger – blandt andet mineraler, planter, dyr og mennesker – er forskellige etaper i udviklingen af den individuelle bevidsthed.

Menneskeriget er ikke slutpunktet for denne udvikling, kun for dens organiske-biologiske del i den synlige fysiske verden. Udover den fysiske verden findes et stort antal stadig højere

verdener. I disse fortsætter individernes udvikling udover det menneskelige. Der findes flere naturriger over mennesket end under.

Alt i tilværelsen udgør en enhed. Der findes egentlig ingen adskillelse, i særdeleshed ikke for bevidstheden og energien (materien i bevægelse). Al højere udvikling forudsætter at individet (uratomet), med bevaret selvidentitet, går op i stadig større grupper, hvor samarbejde og tjenestearbejde for livet og alles udvikling er det væsentlige.

Alt dette styres af love. Ved siden af naturlovene, der gælder materiens liv, findes livslove, der gælder for bevidstheden og dens udvikling. Det er menneskets pligt at lære livslovene at kende og i forhold til sine evner anvende dem. De vigtigste livslove for mennesket, som det selv kan anvende, er: frihedsloven, enhedsloven, selvvirkeliggørelsens lov og aktiveringsloven.

Frihedsloven siger, at hvert menneske har ret til at gøre hvad det vil inden for grænserne af alles lige ret til det samme.

Enhedsloven siger, at alt liv er en enhed og at højere udvikling er mulig alene ved at mennesket overvinder sin selvished og lærer samarbejde og tjenestearbejde.

Selvvirkeliggørelsens lov siger, at hvert menneske må udvikle sig på sin egen måde efter sin egenarts forudsætninger.

Aktiveringsloven siger, at al udvikling er resultatet af eget arbejde, al indsigt resultatet af eget tankearbejde.

Tre livslove, der råder over mennesket, hvad enten det vil det eller ej, er: udviklingsloven, skæbneloven og loven for såning og høst.

Som fornuftsvæsener har vi et valg mellem to veje, to slags selvvirkeliggørelse: viljen til magt eller viljen til enhed. Viljen til magt fører til forværret lidelse for alle, ikke mindst for dem som har misbrugt magten. Viljen til enhed medfører, at ingen kræver mere end sin del, og at alle ser tjenestearbejde for det fælles bedste som den største livsopgave. Det skal vise sig at være den eneste fremkommelige vej til lykke og glæde for alle, alles velfærd og ingens fordærv.

I det følgende fremlægges elementerne i hylozoikens verdensanskuelse. Der hvor det har været muligt, er disse grundtanker belyst ved hjælp af visse nyere videnskabelige opdagelser og ideer, dette for at gøre det lettere for læseren at opfatte. Hylozoiken er her for at lave en mental revolution. Må læseren ikke blive overvældet men derimod snart finde sig til rette i de nye (og dog så mærkelig bekendte) ideer!

1.5 Tilværelsens tre aspekter

Det græske ord hylozoik skulle kunne oversættes med "åndelig materialisme". Det betyder at der findes en åndelig virkelighed og en materiel virkelighed. Intet verdensbillede, der vil udelukke nogen af dem, er holdbar i længden. Vi er vant til lærer der ser tilværelsen som helt åndelig, helt materielt eller drager en skarp grænse mellem en åndelig eller højere verden og en materiel eller lavere verden. Hylozoiken har imidlertid en anden synsmåde end sædvanlig filosofi eller teologi.

Pythagoras ophævede den tænkte modsætning mellem ånd og materie; forklarede at den skyldtes ukendskab til begge. Han lærte at alt er materie og at al materie har "ånd" eller bevidsthed. Materie og bevidsthed er to sider eller aspekter af en og samme virkelighed.

Et tredje aspekt af virkeligheden er bevægelsen. Alt er i bevægelse og alt som bevæger sig er materie.

Hele kosmos og alt i kosmos har disse tre aspekter. Der findes ingen materie uden bevidsthed (om den så endnu kun er potentiel). Ingen bevidsthed kan eksistere uden materielt underlag. Og bevægelsen ytrer sig i materien som energi og i bevidstheden som vilje.

De tre livsaspekter er ligeværdige. Ingen af dem kan identificeres med eller forklares ud fra nogen af de to andre. Ingen kan heller forklares ud fra noget andet. Man kan ikke definere

dem, kun konstatere, at de er indlysende. De kaldes derfor absolutte, udgør tilsammen de yderste forklaringer til alting.

Materialismen i filosofi og videnskab har taget hensyn kun til det ydre, det objektive materieaspekt. Men den indre, den subjektive bevidsthed, som følelser, tanker og ideer, er lige så absolutte og noget eget, som ikke kan sættes lige med objektive fænomener som kemiske og elektriske processer i nervecellerne. Materialismen er i sin ensidighed uholdbar.

Den såkaldte idealisme i filosofien har derimod set bort fra materieaspektet og hævdede, at den objektive virkelighed alene skulle være en subjektiv oplevelse. Resultatet af denne indstilling bliver absurd: at alt materielt kun er illusion.

I fysikken hævder man nu for tiden, at "alting er energi". Ifølge hylozoiken er energi det samme som materie i bevægelse. Videnskaben mangler endnu at opdage bevidstheden i denne dynamiske materie, opdage bevidsthedens universelle eksistens.

Af disse tre eksempler på ensidig synsmåde bør det fremgå, at alle tre aspekter må tages med for at verdensbilledet skal blive fuldstændigt og ikke misvisende.

1.6 Alt er levende

Når hylozoiken siger, at al materie har bevidsthed, så indebærer dette selvfølgelig ikke at bevidstheden ytrer sig på samme måde i al slags materie. Ligesom der findes forskellige slags materielle livsformer, så findes forskellige slags bevidsthed i dem. Et menneske kan tænke, fantasere og planlægge, hvilket dyrene ikke kan. Dets bevidsthed er meget bredere og mere intensiv end de højere dyrs, for slet ikke at tale om laverestående livsformers.

Selv om dyrene ikke kan tænke som os, så viser de tegn på intelligent adfærd. De handler hensigtsmæssigt, fleksibelt, viser en egen vilje, de husker og de lærer. Den ensidige materialisme, som i hjernen eller i hvert fald i nervesystemet ser en nødvendig forudsætning for bevidsthed, må vige for nyere opdagelser.

Colibakterien, den mest primitive af alle organismer, består af en eneste celle. Den har hverken hoved, hjerne eller hjerte, har kun en DNA-molekyle som kromosom og en levetid på højst tyve minutter. Alligevel kan den lære at genkende forskellige kemiske emner, huske dem, vise en målbevidst adfærd ved at svømme mod "behagelige" emner og væk fra "ubehagelige". Ifølge biokemikeren Koshland, der har gjort disse iagttagelser, viser bakterierne individuel adfærd trods identiske gener og identiske omgivelser. De udvikler en personlighed der varer livet ud.

Bakterier er alligevel organismer. Det viser sig dog, at grænsen mellem organisk og uorganisk materie ikke udgør nogen grænse for livet. Også mineralske livsformer giver prøver på intelligent tilpasning til omgivelserne. De må derfor fornemme den på en eller anden måde. Det er for eksempel velkendt, at mange nyfremstillede emner må lære at krystallisere sig. Har de gjort erfaringen en første gang, så går det lettere siden. Ikke to krystaller med samme kemiske sammensætning er helt ens. Begge har sine egenskaber og reaktionsmønstre – vaner. Disse må bero på unikke erfaringer og erindringer.

Naturvidenskaben er begyndt at opdage det hidtil så forsømte bevidsthedsaspekt af tilværelsen. Tompkins og Bird har i bogen *The Secret Life of Plants* givet en mængde eksempler på "grøn intelligens". Dr. Rupert Sheldrake er i sin bog *A New Science of Life* gået endnu længere. Der fremsætter han som en hypotese, at alle naturens former, organiske og uorganiske (de såkaldte livløse), foregås og bygges op af usynlige formdannelsesfelter, der virker på en intelligent og helhedsorienteret måde. Denne tanke stemmer overens med hylozoiken.

Der findes nogen slags bevidsthed i alt. I virkeligheden er alle naturens former livsformer, eftersom der ikke findes noget livløst. Men hvad beror forskellene i bevidsthedens bredde og intensitet på? Ifølge hylozoiken beror de på, at bevidstheden ikke har opnået samme grad af udvikling i de forskellige livsformer. Side om side med den kemiske og biologiske evolution,

der vedrører materiens former, får vi en psykologisk evolution, der vedrører bevidstheden i formerne.

1.7 Bevidsthedens evolution

Hvad menes egentlig med udvikling af bevidstheden? Erhvervelse af nye og gunstigere indre egenskaber, bortfald af ældre og mindre gunstige, erobring af nye evner, der øger individets muligheder for at vælge og dermed give det større frihed.

For mennesket betyder udviklingen, at dårlige egenskaber byttes ud imod bedre i retning mod det ideelle. Dette bør indebære dybere medfølelse, stærkere indlevelse, bedre forståelse, skarpere intellekt og fastere vilje. Det bør også lede til større evner på flere områder. Udviklingen indebærer også, at personlighedens forskellige stridende elementer balanceres til en større harmoni, at "det dårligere jeg" stilles under "det bedre jeg's" kontrol.

Vi som nu er mennesker har vore egenskaber og evner takket være, at vi har udviklet os til dette stadium fra total bevidstløshed og uformåen. Fra fosterstadiet til modent menneske, tænker vi så måske. Men ifølge hylozoiken er netop denne udvikling kun en repetition. Så hurtigt går det ikke med at tilegne sig helt nye egenskaber og evner. Vi er mennesker og kan modnes som mennesker, fordi vi har været mennesker mange gange før. Reinkarnation er et gennemgående princip for alt liv.

Når vi fødes til et nyt liv, har vi det menneskelige latent fra tusindvis af foregående liv. Jo hurtigere og dybere vi modnes som mennesker, desto flere liv og desto mere indholdsrige liv har vi levet før. Minderne fra disse foregående liv er ikke direkte tilgængelige i dagsbevidstheden (men hvor meget husker vi fra de tidligste år af det liv vi lever nu?). De generelle erfaringer vi har gjort i tidligere liv kan imidlertid hurtigt opvækkes ud af den latente slummer, når vi på ny stilles overfor lignende situationer. Sådant forklares ikke kun uensartet og forskellige dybder af livsforståelse mennesker imellem, men også medfødte anlæg, talenter, genialitet. "Al kundskab er generindring" sagde Platon, der havde gået i Pythagoras skole.

Forskelle i graden af bevidsthed mennesker imellem beror altså på, at nogen er ældre og andre er yngre "sjæle". Og hvis mennesker, dyr, planter og uorganisk materie alle indgår i et eneste stort livssammenhæng – evolutionen – så kan man forklare naturens forskellige riger som de hovedsagelige, successive stadier i denne evolution.

Det er netop hvad hylozoiken gør. Vi som nu er mennesker har kunnet blive det en første gang – for tusindvis af inkarnationer siden – fordi vi da havde nået så langt som det var muligt i nærmeste foregående naturrige. Dyreriget havde ikke mere at lære os. På tilsvarende måde levede vi som planter i endnu tidligere epoker og inden da som mineraler.

Den biologiske evolution af livsformerne handler om en forfinelse af de materielle hylstre til gavn for det iboende liv. Denne evolution har stillet de instrumenter til rådighed som var nødvendige for evolutionen af bevidstheden. Gennem hele dyreriget og frem til mennesket kan vi følge nervesystemets og hjernens stadig mere forfinede organisation som det væsentlige i den organiske materieudvikling. Og alligevel er hjernen kun et redskab for bevidstheden.

Det er bevidsthedens evolution, der er livets mening.

1.8 Monaderne

En livsform slides op, dør og opløses, men den bevidsthed, der fandtes i formen, fortsætter i en ny. Hvordan er dette muligt? Hvis bevidstheden altid har et materielt underlag, så må dette være noget andet og bestandigere end hjerne og nervesystem.

Hylozoiken forklarer det på den måde, at den individuelle bevidsthed i hver livsform er knyttet til en uforgængelig materiel kerne, der består også efter at formen er blevet opløst. Pythagoras kaldte denne kerne for monaden. Han hævdede, at monaden er guddommelig i sit

væsen. Dermed mente han, at monaden har mulighed for at udvide sin bevidsthed og sin vilje stadig mere for til sidst at omslutte hele kosmos.

Det hylozoiske udtryk monade kan oversættes med "jegatom". Monadene består af materie ligesom alt andet i universet. Men til forskel fra al anden materie består de ikke af atomer. De er udelelige uratomer, selve byggestenene til alt andet i kosmos.

Vi har vænnet os til at betragte mennesket som en krop der (muligvis) har en sjæl. Måske forstår vi at det er lige modsat: mennesket er en sjæl der har en krop; mere eksakt udtrykt: en monade der er iklædt en fysisk livsform.

Hvis man med "død" mener livets definitive slutning, så findes der ingen død i hele kosmos. Der findes kun opløsning af monadernes tilfældige hylstre, deres livsformer. Eftersom livsformerne er sammensatte af celler, molekyler, atomer, så må formerne før eller senere opløses i disse bestanddele. Men eftersom monaden er usammensat, et eneste uratom, så kan den ikke opløses. Den er udødelig.

Ligesom al materie har også monaderne bevidsthed. I begyndelsen, inden monaderne indgår i livsformer, er denne bevidsthed kun potentiel, ikke vakt. Livsformerne er de nødvendige instrumenter, som monaderne behøver for at vågne til bevidsthed og derefter udvikle den stadig mere. Når bevidstheden vågner til aktivitet, bliver monaden et jeg i sin livsform.

Monadens bevidsthed udvikles i mineral-, plante-, dyre- og menneskerigerne. Monaden er i hvert rige et ensartet, uforgængeligt jeg. Bevidst om sig selv som et jeg bliver den dog først i menneskeriget.

Monadene er byggestenene til alt, er de uratomer som vore fysiske celler, molekyler, atomer yderst består af. Hvorfor siger man så, at en monade er den inderste kerne i hver livsform? Livsformerne består jo af idel monader.

Forklaringen ligger i monadernes forskellige grader af udviklet bevidsthed. De monader, der kollektivt opbygger de fysiske atomer og dermed indirekte de fysiske materieformer, er relativt set uudviklede. De fungerer udelukkende som materielle uratomer. Den ringe bevidsthed de har rækker kun til at opfylde funktioner i atomernes og cellernes liv. Et forholdsvis lille antal af den uhyre mængde monader har nået en så høj grad af udviklet bevidsthed, at de hver og en kan tage en livsform i besiddelse som sin egen og blive dens alt dominerende bevidsthed, dens jeg. Men alle monader når også dette stadium til slut og bliver jeg'er i mineraler, planter, dyr og mennesker.

1.9 Altings enhed

Intet findes isoleret, alt påvirker alt andet. Ikke nok med det: alt genspejler desuden alt andet, fornemmer alt andet. Med hvilken grad af klarhed dette sker, er en anden sag og viser graden af udviklet bevidsthed. Og "alt" er væsener på forskellige udviklingsstadier.

Vi er alle på en eller anden måde hinanden. Vi deltager alle i en eneste fælles bevidsthed. Ligesom alle vanddråber forenes i havet, så forenes alle monaders individuelle bevidsthed i en fælles. Dette er den kosmiske totalbevidsthed, og i den har alle monader en umistelig del.

Det vigtigste at forstå om bevidsthedens natur er dens enhed. Bevidstheden er en eneste i hele kosmos. Men vi er endnu for primitive til at opfatte enheden. Det er først når indsigt om ansvar – ikke kun for os selv og vore nærmeste eller vor nation, men for alt liv – vågner i os, at vi begynder at kende enhedsbevidstheden. I virkeligheden indgår vi alle – mineraler, planter, dyr og mennesker – i stadig større hierarkier af liv.

Hvis bevidstheden gennemgår en evolution, hvis monaderne danner livshierarkier fra mineraler til mennesker, hvorfor skulle alt dette så slutte med mennesket? Hvis jeg'et er udødeligt og udvikles i stadig nye former, så må denne evolution til sidst føre jeg'et til et overmenneskeligt stadium. For os alle, som nu er mennesker, ligger dette ud i fremtiden. Men

der må, logisk set, allerede nu findes de, der har opnået overmenneskelige niveauer af indsigt og evner. De udgør livshierarkiernes fortsættelse hinsides menneskene.

Disse hierarkier af overmenneskelige væsner er ifølge hylozoiken de intelligente kræfter, der dirigerer evolutionsforløbet, giver det dets retning og mål. Denne tanke er ikke mere fantastisk end at en af nutidens forskere, biologen Rupert Sheldrake, anser den for at være en mulig hypotese. Følgende tanker, hentet fra hans bog *A New Science of Life*, stemmer overens med hylozoiken.

"Hvis der findes et sådant hierarki af bevidste væsener, så kan de på højere niveauer meget vel udtrykke deres skaberevner gennem andre, der hører til lavere niveauer.

"Og hvis en sådan skabende faktor på højere niveau virkede gennem menneskenes bevidsthed, skulle de tanker og følelser, som den var årsag til, faktisk kunne opfattes som om de kom udefra. Denne oplevelse af inspiration er jo velkendt.

"Hvis sådanne højere væsener er iboende i naturen, så er det også muligt at mennesker under visse betingelser direkte kunne erfare, at de var indesluttet eller indbefattet i dem. Og faktum er, at oplevelsen af en indre enhed med alt liv, med jorden eller universet ofte er skildret, i den grad det overhovedet er muligt at udtrykke den."

Ovenstående tekst udgør afdeling Et af *Forklaringen* af Lars Adelskogh.

Oversættelse: Lis Poulsen og Kjeld Steffensen

Copyright © 1999 Forlaget Esoterika